Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	29 Tachwedd 2017
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Cynghorydd Huw Hilditch Roberts
Awdur yr Adroddiad:	Karen Evans, Pennaeth Addysg a Gwasanaethau Plant / Geraint Davies, Pen Reolwr Addysg
Teitl:	**Rheoli Gwybodaeth a Rheoli TG Mewn Ysgolion**

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 *Rhoi diweddariad ar y gwaith a wnaed mewn perthynas â'r adroddiad a rannwyd yn wreiddiol ar 28 Medi 2016, a darparwyd rhagor o dystiolaeth ar 25 Ionawr 2017, a oedd yn rhoi manylion ynghylch Rheoli Gwybodaeth a Rheoli TG mewn ysgolion a gafodd sgôr Sicrwydd "Isel".*

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 *Bwriad yr adroddiad hwn yw darparu gwybodaeth am sut mae'r Cyngor yn gweithredu gwelliannau yn y ffordd mae ysgolion yn rheoli gwybodaeth ers cyhoeddi adroddiad Archwilio Mewnol a roddodd 'Sicrwydd Isel'. Gofynnodd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol am adroddiad cynnydd i sicrhau bod y materion yn cael sylw. Dyma'r ail adroddiad cynnydd.*

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Y Pwyllgor i adolygu cynnydd ac i benderfynu a oes angen adroddiad cynnydd pellach.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 *Tynnodd yr Adroddiad Archwilio Mewnol ar 9 Medi 2016 sylw at nifer o feysydd a oedd angen eu gwella ym meysydd Rheoli Gwybodaeth a Thechnoleg Gwybodaeth mewn Ysgolion.*

4.2 *Mae'r prif faterion a godwyd yn yr adroddiad archwilio fel a ganlyn -*

- *44% o ysgolion heb gyflwyno Hysbysiad Prosesu Teg*
- *18 ysgol heb Bolisi Rheoli Cofnodion*
- *Rhai ysgolion heb Bolisi Diogelu Data*
- *Y rhan fwyaf o ysgolion heb Bolisi Cyfryngau Cymdeithasol*
- *50% o ysgolion yn ansicr sut i ddelio â Cheisiadau gan Unigolion i Weld Gwybodaeth Amdanynt eu Hunain*
- *Nid yw cyfrineiriau'n ddigon cadarn*
- *36% o ysgolion heb brosesau ar gyfer rhannu gwybodaeth bersonol*
- *Ysgolion angen gwneud Ystyriaethau Diogelwch Cwmwl pellach*
- *6 ysgol heb bolisi TCC.*

4.3 *Gwnaed gwelliannau cychwynnol drwy weithredu Offeryn Archwilio Statudol y mae pob ysgol yn ei gwblhau. Mae'r offeryn hwn yn rhoi gwybodaeth i'r ysgol*

a'r Awdurdod Lleol am y lefelau o sicrwydd mewn meysydd gwahanol o reolaeth yr ysgol. Mae Rheoli Gwybodaeth yn un maes o Offeryn Archwilio Statudol yr Ysgol.

4.4 Mae canlyniadau'r archwiliad a gwblhawyd gan ysgolion ym mis Rhagfyr 2016 fel a ganlyn.

	Disgrifiad o'r Farn
Gwyrdd	*Ansawdd da / ardderchog*
Melyn	*Ansawdd derbyniol*
Oren	*Ansawdd gwael*
Coch	*Blaenoriaeth ar gyfer gwella*

Cwestiwn a holwyd	*G*	*M*	*O*	*C*
A oes gan yr ysgol Bolisi Diogelu Data?	*93%*	*0%*	*0%*	*7%*
A ydych yn hysbysu Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth bob blwyddyn?	*73%*	*0%*	*0%*	*27%*
A oes gennych unigolyn sydd â chyfrifoldebau am Ddiogelu Data?	*96%*	*0%*	*0%*	*4%*
A oes gennych system ar waith ar gyfer gwaredu gwastraff cyfrinachol yn ddiogel?	*94%*	*0%*	*0%*	*6%*
Pa mor effeithiol yw eich rhaglen hyfforddi?	*7%*	*25%*	*52%*	*16%*
Pa mor effeithiol yw eich Hysbysiad Prosesu Teg?	*34%*	*27%*	*23%*	*16%*
A oes gennych bolisi TCC ac arwyddion clir?	*55%*	*23%*	*9%*	*13%*
Pa mor effeithiol ydych chi'n ymdrin â Cheisiadau gan Unigolion i Weld Gwybodaeth Amdanynt eu Hunain?	*23%*	*32%*	*30%*	*15%*
Pa mor ddiogel yw eich cronfeydd data sy'n dal gwybodaeth bersonol?	*62%*	*32%*	*0%*	*6%*
Ydych chi'n cloi cypyrddau, cabinetau ffeilio sy'n dal gwybodaeth bersonol?	*41%*	*36%*	*16%*	*7%*
A oes gennych bolisi desg glir?	*7%*	*32%*	*27%*	*34%*
A oes gennych Bolisi Rheoli Cofnodion	*66%*	*0%*	*0%*	*34%*
A oes gennych weithdrefn Torri Amodau Gwybodaeth?	*31%*	*0%*	*0%*	*69%*

4.6 Roedd y broses archwilio'n glir wrth amlygu cefnogaeth a dargedwyd mewn ardaloedd penodol a gydag ysgolion penodol. Cymerwyd y camau canlynol i ymateb i ysgolion, a'u cefnogi, wrth iddynt Reoli Gwybodaeth.

- *Anfonwyd Polisi Diogelu Data at bob ysgol i'w fabwysiadu.*
- *Mae pob ysgol bellach wedi cofrestru gyda Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth.*
- *Mae pob ysgol wedi cael cyfarwyddyd i nodi unigolyn sydd â chyfrifoldebau am Ddiogelu Data.*
- *Mae pob ysgol yn deall contract Gwastraff Cyfrinachol Cyngor Sir Ddinbych, a gyda mynediad ato.*

- *Cyflwynodd Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth hyfforddiant i Benaethiaid ar 9 Chwefror 2017.*
- *Mae Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yn darparu hyfforddiant i Lywodraethwyr.*
- *Yn dilyn adolygiad, mae fersiwn newydd o'r Hysbysu Prosesu Teg wedi cael ei gyflwyno i bob ysgol, oherwydd newidiadau rheoleiddio.*
- *Mae polisi TCC dwyieithog newydd wedi'i anfon i bob ysgol i'w fabwysiadu gan y Corff Llywodraethu.*
- *Mae hyfforddiant wedi cael ei roi ar gyfer ymdrin â Cheisiadau gan Unigolion i Weld Gwybodaeth Amdanynt eu Hunain*
- *Mae ysgolion wedi cael cyfarwyddyd bod angen i gyfrineiriau fod yn gymhleth. Taflen ffeithiau ar gyfrineiriau cymhleth a Diogelwch Data wedi'u hanfon.*
- *Mae gan Reolwyr Data ym mhob ysgol gyfrifoldeb i sicrhau fod pob cabinet yn cael eu cloi os ydynt yn dal gwybodaeth sensitif.*
- *Mae Gwybodaeth am Bolisi Desg Glir wedi cael ei anfon at bob ysgol, ac argymhellir yn gryf eu bod yn ei fabwysiadu.*
- *Polisi Rheoli Cofnodion yn cael ei anfon i bob ysgol i'w fabwysiadu.*
- *Gweithdrefn Torri Amodau Diogelwch Gwybodaeth yn cael ei hanfon at bob ysgol i'w mabwysiadu.*
- *Polisi Cyfryngau Cymdeithasol newydd wedi cael ei rannu ag ysgolion.*
- *Arweiniad ar ddiogelwch ICloud wedi cael ei roi i bob ysgol.*
- *Cynhaliwyd sesiwn hyfforddi ar Ddiogelwch Data ar 15.02.17*

4.7 Bydd angen hyfforddiant pellach pan ddaw'r GDPR newydd (Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol) i rym ym mis Mai 2018.

4.7 Mae'r Rheolydd Data yn gyfrifol ym mhob ysgol i sicrhau bod polisïau a gweithdrefnau'n cael eu dilyn, ac yn ystod tymor y gwanwyn/haf 2017, cafodd 10% o ysgolion ymweliad i sicrhau cywirdeb y Wybodaeth a roddir yn yr archwiliad. Cadarnhaodd y broses Sicrhau Ansawdd bod yr ymatebion gan ysgolion yn adlewyrchiad cywir o sefyllfa'r ysgol.

4.8 Mae swyddogion Sir Ddinbych wedi arwain y gwaith o lunio pecyn gwaith archwiliad ar-lein rhanbarthol sydd yn galluogi ysgolion a'r ALl i fonitro, cefnogi a herio. Yn flaenorol byddai archwiliadau papur a Survey Monkey yn cael eu defnyddio gan roi ciplun o'r wybodaeth. Erbyn hyn, gallwn weld, dadansoddi a chwestiynu gwybodaeth fyw. Mae gan bob ysgol enw defnyddiwr a chyfrinair ac maent yn llenwi'r archwiliadau gan ychwanegu camau gweithredu a dyddiadau terfyn. Gall staff ysgol, Llywodraethwyr a swyddogion yr Awdurdod Lleol bellach fonitro cynnydd a gwelliannau gan gynnig cefnogaeth a her lle y bo'n briodol. Bydd arddangosiad o'r pecyn archwilio ar-lein a gafodd ei lansio yn Venue Cymru ym mis Medi 2017 ar ran y chwe Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru yn cael ei gynnig yn y cyfarfod.

4.9 Cafodd yr Archwiliad Rheoli Gwybodaeth ei adolygu eto ym mis Hydref 2017 i fesur effaith y gefnogaeth a gynigiwyd. Mae'r ddau set o ganlyniadau wedi cael eu cymharu ac maent i'w gweld isod.

Cwestiwn a holwyd	G		M		O		C	
	Rhagfyr 2016	Hydref 2017	Rhagfyr 2016	Hydref 2017	Rhagfyr 2016	Hydref 2017	Rhagfyr 2016	Hydref 2017
A oes gan yr ysgol Bolisi Diogelu Data?	93%	64%	0%	34%	0%	2%	7%	0%
A ydych yn hysbysu Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth bob blwyddyn?	73%	76%	0%	17%	0%	2%	27%	0%
A oes gennych unigolyn sydd â chyfrifoldebau am Ddiogelu Data?	96%	83%	0%	17%	0%	0%	4%	0%
A oes gennych system ar waith ar gyfer gwaredu gwastraff cyfrinachol yn ddiogel?	94%	87%	0%	11%	0%	2%	6%	0%
Pa mor effeithiol yw eich rhaglen hyfforddi?	7%	24%	25%	46%	52%	24%	16%	6%
Pa mor effeithiol yw eich Hysbysiad Prosesu Teg?	34%	46%	27%	39%	23%	9%	16%	4%
A oes gennych bolisi TCC ac arwyddion clir?	55%	50%	23%	13%	9%	6%	13%	8%
Pa mor effeithiol ydych chi'n ymdrin â Cheisiadau gan Unigolion i Weld Gwybodaeth Amdanynt eu Hunain?	23%	37%	32%	39%	30%	13%	15%	4%
Pa mor ddiogel yw eich cronfeydd data sy'n dal gwybodaeth bersonol?	62%	74%	32%	27%	0%	2%	6%	0%
Ydych chi'n cloi cypyrddau, cabinetau ffeilio sy'n dal gwybodaeth bersonol?	41%	78%	36%	20%	16%	2%	7%	0%
A oes gennych bolisi desg glir?	7%	24%	32%	33%	27%	35%	34%	8%
A oes gennych Bolisi Rheoli Cofnodion	66%	33%	0%	35%	0%	17%	34%	15%
A oes gennych weithdrefn Torri Amodau Gwybodaeth?	31%	22%	0%	28%	0%	24%	69%	17%

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Amherthnasol - nid oes angen gwneud penderfyniad gyda'r adroddiad hwn.

6. **Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**
Amherthnasol - nid oes angen gwneud penderfyniad gyda'r adroddiad hwn.

7. **Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les? Gellir lawrlwytho adroddiad cyflawn yr Asesiad o Effaith ar Les oddi ar y wefan, a dylid ei gynnwys fel atodiad i'r adroddiad hwn.**

Amherthnasol - nid oes angen gwneud penderfyniad gyda'r adroddiad hwn.

8. **Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?**
Amherthnasol - nid oes angen gwneud penderfyniad gyda'r adroddiad hwn.

9. **Datganiad y Prif Swyddog Cyllid**
Amherthnasol - nid oes angen gwneud penderfyniad gyda'r adroddiad hwn.

10. **Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?**
Nodiadau adain: Am arweiniad ar asesiadau risg, cysylltwch â'r Rheolwr Gwelliant Corfforaethol (neu Bennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad).

11. **Pŵer i wneud y Penderfyniad**
Amherthnasol - nid oes angen gwneud penderfyniad gyda'r adroddiad hwn.